

E-learning na polskich uczelniach – zalety i zagrożenia

Aleksander Ostenda

Wydział Architektury, Budownictwa i Sztuk Stosowanych Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach, E-mail: aleksander.ostenda@wst.com.pl

The purpose of this article is to present the development prospects of e-learning at universities in Poland. On the basis of sociological research are familiar with the basic advantages and risks that may be a consequence of distance education.

Słowa kluczowe: E-learning, szkolnictwo wyższe, kształcenia na odległość

Problem badawczy

E-learning to termin określający sposób nauczania wykorzystujący komputery oraz Internet. System ten umożliwi kształcenie się, ukończenie różnego rodzaju kursów i szkoleń, bez przymusu wychodzenia z domu. Wystarczy, komputer z dostępem do Internetu by stać się studentem uczelni prowadzącej zajęcia na płaszczyźnie wirtualnej.

E-learning staje się integralnym elementem procesu kształcenia i wirtualizacji uczelni oraz szansą dla uniwersytetu, który taki model edukacji wprowadzają, na pozyskanie większej liczby studentów.

Metodologia

Artykuł przygotowano na podstawie analizy literatury fachowej i publikacji prasowych oraz socjologicznych metod badawczych, takich jak: ankieta i wywiad pogłębiony. Badania przeprowadzono wśród studentów i pracowników wybranych śląskich uczelni niepublicznych.

Wyniki badań

W związku z niżem demograficznym wiele uczelni w Polsce boryka się problemami z rekrutacją[1]. Dotyka to przede wszystkim prywatne placówki, gdyż większość abiturientów w pierwszej kolejności próbuje się dostać na bezpłatne studia państwowe, a niejednokrotnie dopiero w drugiej kolejności rozważa płatną naukę na uczelniach niepublicznych. Sytuacja taka może spowodować obniżenie poziomu nauczania w szkołach wyższych, szczególnie w mniejszych ośrodkach akademickich. Istnieje bowiem niebezpieczeństwo że placówki zagrożone zamknięciem, jako jeden z elementów przyciągających nowych studentów, będą nieoficjalnie lansować hasło, że u nich studiuje się łatwiej[2].

Szansą na wysoki nabór a co za tym idzie na utrzymanie uczelni należy dopatrywać się w kilku aspektach. Najważniejsze z nich, jak wynika z badań przeprowadzonych wśród studentów i wykładowców śląskich uczelni prywatnych, to oferowanie unikatowych kierunków studiów, których absolwenci bez trudu znajdą zatrudnienie, wysoko wykwalifikowana kadra, zabieganie o studentów z innych województw i z zagranicy, zapewnienie najnowocześniejszej bazy dydaktycznej zwiększającej komfort studiowania oraz możliwość prowadzenia przez uczelnię zajęć na odległość[3].

Respondenci wskazywali na zalety i wady takiego sposobu przekazywania wiedzy, oto niektóre z nich:

Jako zaletę najczęściej wymieniano oszczędność czasu - *nie tracimy go na dojazdy do miejsc, w których odbywają się stacjonarne zajęcia edukacyjne. Również sam proces uczenia się możemy tak zaplanować i rozłożyć w czasie, aby współgrał z innymi obowiązkami i zajęciami dnia codziennego-* twierdzą respondenci

Największą wadą e-learningu to ograniczenie kontaktów międzyludzkich, *kontakty bezpośrednie są bardzo ważne i żadna pośrednia ich forma nie zastąpi osobistego kontaktu. Edukacja tylko i wyłącznie w formie zdalnej może dla niektórych studentów wiązać się z poczuciem swoistego osamotnienia.*

Ponadto ponadto zauważyli inny istotny problem. Z jednej strony e-learning pozwala na szybki dostęp do informacji co bardzo przyspiesza i ułatwia proces kształcenia jednak takie ułatwienie niejednokrotnie generuje problemy z naruszaniem ochrony praw autorskich.

Zakończenie

W ostatnich latach nauczanie na odległość stało się wyzwaniem i perspektywą rozwojową dla szkolnictwa wyższego. W obliczu niezwyklej ekspansji technologii informatycznych i wykorzystania ich w komunikacji międzyludzkiej oraz tworzenia się społeczeństwa informacyjnego pragnącego szybkiego dostępu do wielu źródeł informacji i wiedzy, e-edukacja okazuje się być jednym z bardziej wyrazistych elementów nurtu przeobrażeń w obrębie uczelni wyższych. W chwili obecnej rola e-edukacji wzrasta zarówno na płaszczyźnie kształcenia komplementarnego, jak i w organizacji kursów i całych studiów[4].

Należy jednak pamiętać również o zagrożeniach, które niesie ten system kształcenia.

Optymalnym rozwiązaniem wydaje się zrównoważony proces wprowadzania e-learningowego systemu edukacji na uczelniach wyższych. Należy pamiętać o proporcjach, tj. proporcjonalnym zachowaniu stacjonarnych zajęć dydaktycznych w stosunku do tych prowadzonych na odległość.

Jeśli uda się zachować proporcję będziemy mogli mówić o dojrzałym rozwoju e-learningu akademickiego w Polsce.

Bibliografia

1. [Z raportu Instytutu Rozwoju Kapitału Intelektualnego im. Sokratesa „Demograficzne tsunami” wynika, że liczba studentów spadnie w 2020 r. w porównaniu z rekordowym rokiem 2005 z 1,95 mln do ok. 1,2 mln czyli do poziomu liczby studiujących na uczelniach publicznych w 2009 roku];
2. Rzeczpospolita, 21.02.2011;
3. Wierzbik-Strońska M., Ostenda A., *Fundusze europejskie a możliwość rozwoju bazy dydaktycznej wyższych uczelni na przykładzie Wyższej Szkoły Technicznej w Katowicach*, w *Szkolnictwo wyższe w Polsce i w Rosji*, pod red. Sroślak G, Wierzbik-Strońska M., Wydawnictwo Wyższa Szkoła Techniczna w Katowicach, Katowice 2014, s. 67;
4. <http://www.heuristic.pl/blog/e-learning/E-Learning-zalety-i-wady-e-edukacji;160.html>.